

บันทึก

เรื่อง การพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของพนักงาน
สถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๒๖.๖/๔๑๐๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีพนักงานสถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีกระทำการทุจริตต่อหน้าที่โดยการยกยอกทรัพย์สินของสถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีและเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้วินิจฉัยให้พนักงานสถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีรับผิดชอบในมูลละเมิดดังนี้

๑. นายเชาว์ เพื่อกสุบรรณ ตำแหน่งผู้จัดการสถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีปฏิบัติหน้าที่โดยปล่อยปละละเลย ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการจนทำให้พนักงานสถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีกระทำการทุจริตต่อหน้าที่โดยให้รับผิดชอบร่วมกับพนักงานที่กระทำการทุจริตคือ รับผิดชอบร่วมกับ นายสุรพันธ์ เพื่อกสุบรรณ ที่กระทำการทุจริตยกยอกเงินค่าไถ่ถอนทรัพย์สินจำนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวเป็นเงิน ๕๙๖,๙๒๕.๐๐ บาท และรับผิดชอบร่วมกับนายสาธิต รัตนะ ที่กระทำการทุจริตยกยอกทรัพย์สินที่จำนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวเป็นเงิน ๓,๒๘๗,๔๑๖.๕๐ บาท

๒. นายสุรพันธ์ เพื่อกสุบรรณ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตยกยอกเงินค่าไถ่ถอนทรัพย์สินที่รับจำนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวให้รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นร่วมกับนายเชาว์ เพื่อกสุบรรณ เป็นเงิน ๕๙๖,๙๒๕.๐๐ บาท

๓. นางมณีน้อย เวชพราหมณ์ ดำรงตำแหน่งพนักงานทะเบียนสถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี ได้กระทำการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ เป็นช่องทางให้บุคคลอื่นกระทำการทุจริตให้นางมณีน้อย เวชพราหมณ์ รับผิดชอบในความเสียหายเป็นเงิน ๕๘,๑๕๙.๐๐ บาท

๔. นายสาธิต รัตนะ ดำรงตำแหน่งพนักงานรักษาของสถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี ได้กระทำการทุจริต จำนำและรับจำนำโดยไม่มีทรัพย์สิน (จำนำลอย) และทุจริตยกยอกทรัพย์สินที่รับจำนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว โดยให้รับผิดชอบในการทุจริตจำนำและรับจำนำโดยไม่มีทรัพย์สิน เป็นเงิน ๒๐๒,๖๔๒.๐๐ บาท และรับผิดชอบจากการทุจริตยกยอกทรัพย์สินที่รับจำนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ร่วมกับนายเชาว์ เพื่อกสุบรรณ เป็นเงิน ๓,๒๘๗,๔๑๖.๕๐ บาท

สำนักงานเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้รายงานการดำเนินการให้กระทรวงการคลังตรวจพิจารณา จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น กรมบัญชีกลางมีประเด็นข้อกฎหมายขอหารือว่า พนักงานสถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม

มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กระทรวงการคลังต้องตรวจสอบตามข้อ ๑๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า เทศบาลมีหน้าที่จัดให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำในเขตเทศบาลนั้น ๆ ตามมาตรา ๕๓ (๘)^๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งเรียกว่า “สถานธนาบาล” ตามข้อ ๓^๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการควบคุมและดำเนินงานสถานธนาบาลของหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๑๖ โดยในการจัดตั้งสถานธนาบาลนั้น เทศบาลเมืองจะต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ เงินทุนหมุนเวียนรับจำนำในเริ่มแรกให้เทศบาลดังกล่าวกู้ยืมจากกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประจำสถานธนาบาลในตำแหน่งผู้จัดการสถานธนาบาล สำนักงานคณะกรรมการจัดการสถานธนาบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (จ.ส.ท.) กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทยจะเป็นผู้จัดส่งมาปฏิบัติหน้าที่ส่วนพนักงานในตำแหน่งอื่นเทศบาลจะดำเนินการเปิดสอบแข่งขันและคัดเลือกเอง^๓ และในการปฏิบัติงานของพนักงานเป็นการปฏิบัติงานประจำ การบรรจุแต่งตั้ง การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนค่าตอบแทนและค่าจ้างการดำเนินการทางวินัย การเกษียณอายุและการต่ออายุการดำรงตำแหน่งเป็นไปตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ถือว่าเป็นพนักงานเทศบาลด้วย^๔ ดังนั้นพนักงานสถานธนาบาลจึงมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ในราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

^๑ มาตรา ๕๓ ภายใต้อำนาจแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๘) ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น

^๒ ข้อ ๓ “สถานธนาบาล” หมายความว่า โรงรับจำนำซึ่งหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน จัดตั้งขึ้นตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๓/ว ๒๔๐๔ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๕

“ข้อ ๑๘ ให้เทศบาลหรือสุขาภิบาลออกบัตรประจำตัวพนักงานสถานธนาบาลและเจ้าหน้าที่สำนักงาน จ.ท. ตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยบัตรประจำตัวพนักงานสถานธนาบาลและเจ้าหน้าที่สำนักงาน จ.ส.ท. และโดยเฉพาะพนักงานสถานธนาบาล ถือว่าเป็นลูกจ้างของเทศบาล จึงออกหนังสือรับรองควบบัตรให้ด้วย

^๔ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด

ฯลฯ

ฯลฯ

กรณีตามที่หารือ เมื่อพนักงานสถานธนาบาลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ในราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นผู้ก่อให้เกิดความเสียหาย และเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และวินิจฉัยให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบในมูลละเมิดที่เกิดขึ้น แล้วรายงานผลการพิจารณาให้กระทรวงการคลังตรวจพิจารณา กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่ที่จะตรวจพิจารณาได้ตามข้อ ๑๗ วรรคสาม^๖ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๕๓

^๖ ข้อ ๑๗

ฯลฯ

ฯลฯ

ให้กระทรวงการคลังพิจารณาโดยไม่ชักช้า และให้มีอำนาจตรวจสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่เห็นสมควรจะให้บุคคลใดส่งพยานหลักฐานหรือมาให้ถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมอีกก็ได้.

ฯลฯ

ฯลฯ